

FØROYA SOSIAL DEMOKRATUR

kemur út eina ferð um vikuna og kostar
kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið.
Brádf. bladstjóri: MARTIN JOENSEN
Prent: A. ØSTER's

Tíðindi

»Kvikke« fekk 20 tons í nakrar
fáar dagar, og yvir 100 tons komu
ein dag á land í Klakksvík. Skipið
verður fyllt eftir annað. »Kvikkur«
fór til Bretlands við veiðu síni.

18 trolarar sigast nú at vera
vissaðir Føroyum:

7 eru í virki nú, 2 koma til
Klakksvíkar, 2 til Vágs, 1 til Tvø-
oyri, 1 til Miðvágs, 1 til Gøtu,
1 til Havnar, 3 eru í bygging.

Fámennningar, Porkeringar, Tvø-
oyramenn, Sandoyarmenn, Seyr-
vingar, Sandavágsmenn, Vestmenn-
ningar, Kvívíkingar, Kollfírdingar,
Havnarmenn liggja framvið at keypa
trolarar.

Føroyingar sigast einans at kunna
fáa loyvi at senda 500 ísl. kr. heim
um mánaðin.

Íslendingar siga frá, at Føroy-
ingar ikki úttan serloyvi kunnu
sleppa at veiða síld innanfyri sjó-
markið.

2 prýðiligar skonnartir »Patricia«
og »Borgin« lógu á Havnini nú ein
dagin undir føroyskum flaggi. Ein
vordisum vinningur fyri okkara
skipaflota.

Hvalaveiðustøðin suðuri í Lopra
sigst at koma aftur í gongd. Hvala-
báturin »Sunnbæ« skal umvalast á
Skála Skipasmiðju.

Tveir føroyskir læknar hava
fingið embætti í Føroyum, annar
Jacob Højgaard av Toftum kom-
munulækni í Fuglafirði, hin frú
Astrid Klein frá Gjógv vikarur í
Havn fyri kommunulækna Poulsen.

»Norðbúgvinn« er farin til Bjarn-
oyinna, har ið nógvur fiskur sigist
at vera.

Tað frættist, at Kristian Holm-
Jacobsen og nakrir Sviar eru
gingnir saman at fáa í lag eitt
samarbeiði millum føroyskar og
svenskar síldaveiðarar.

Løgtingið er gingið við til at
seta á stovn ein mentunargrunn
við 200.000 kr. av lögtingsins til-
taksgrunn og soleiðis, at tingið
skal leggja 10.000 kr. um árið í
grunnin, til tess hann er 300.000
kr. stórrur.

Málið var reist av eini rúgvu av
góðum monnum og viðmælt av
feløgum.

Íspinnabannið er avtikið. Somu-
leiðis lögtingsins einkarrættur til
sølu av sukurlátu og tilikum góð-
gæti.

Tingið søkir bankarnar um ein
kassakredit uppá 1.000.000 kr.

Vinnulánsgrunninum tørvar pen-
ing og søkir hann um tingsins
ábyrgd fyri lánum uppá 4,2 mill.

At fáa eitt lán uppá 10.000.000
í Bretlandi til Vinnulánsgrunnin
eru tingmenn vorðnir samdir um
at royna.

Kriggstryggingin sigst at fara
at býta 3 milliónir út til reiðarar
og skipaeigarar í mun til teirra
tryggingargjald.

Ein reiðari ætlast at fáa 1/4 mill.
afturgjöldna.

J. F. Kjølbro hevur kontraherað
um bygging av einum 175 fóta
longum trolara í Bretlandi. Pris-
urin er »bara« 1.800.000 kr.

Hann hevur keypt ein marinut-
rolara uppá »Norðbúgvinn« stødd
fyri 17000 pund.

Gøtumenn hava keypt ein 150
fót langan trolara eisini £ 17000.

Kollfírdingar og Hósvíkingar
sigast at hava stovnað eitt trolara-
felag við einum partapeningi uppá
100.000.

Góðgæti- og rúsdrekka tollurin
hevur einki fjórðingsár givið so
nóg sum tað seinasta.

Spell at peningur okkara fer út
av landinum á henda hátt.

Uppskot er um fólktaakveðu um:
Vilt tú góðtaka ríkisstjórnarupp-
skotið til stjórnarskipan?

Ella
vilt tú hava meira ræði enn tað?

Ella
vilt tú hava meira samband enn
tað?

Ella
vilt tú hava loysing?

»En noget broget Kogeseddel«
segði ein Dani, tá ið hann hoyrði
um hetta.

Ein føroysk farmasiglingsskon-
nart, ið hevur siglt síðani mars
mánaða, sigst longu at hava
vunnið triðingin aftur av keypi-
peninginum.

Kvívíkingar søkja tingið um at
seta bann móti útflutningi av
ótilgjærdum royðugróti. Teir hava
fingið maskinur upp til Føroyar at
gera hetta grót til máling.

Útróðrafelagið í Klakksvík er í
ferð við at keypa ein íslenskan
152 fóta langan trolara.

Prisurin sigst at liggja um 6--
700.000 kr.

Løgtingið hevur samtykt at
prenta uppritið av tí munnliga
orðaskiftinum á samráðingarfund-
inum hjá donsku og føroysku
samráðingarnevndunum í Key-
mannahayn.

I blaðnum í dag er uppaftur-
tikið »referatið« frá 14. og sein-
asta fundi, tá ið stóða varð tikin
til ríkisstýrisins uppskot.

Skúli.

Ein maður spurdi, hvussu mikið
tað kostar at hava ein drong á
einum danskom studentaskúla. Tað
svarið, hann fekk, havi eg framman
fyri mær liggjandi og mær tykir,
at tað er so forvitnisligt at tað er
vert at gera almennakunnugt.

Harniðri rinda fátæk minst t. d.
ein pápi við 4 tús. kr. um árið
rindar 28 kr. um mánaðin, 5 tús.
rindar 38, 7 tús. 48, 8 tús. rindar
58, 9 tús. rindar 65 og 10 tús. kr.
í ársinntøku rindar 75 krónur um
mánaðin, og eru øll tey her nevndu
tøl bæði fyri undirvísing og kost
og innivist á skúlanum. Studningur
kann fáast og enná hálv ella heil
fripláss. Hetta er í Danmark ella
sum sambandsmenn siga »i den
øvrige Del af Kongeriget«. Her
sæst munurin millum Føroyar og
hin partin av kongarikinum.

Javnaðarmenn hava nakað skrivað
og talað um tað órættvisið, sum
fátæk fólk í Føroyum liða undir
bæði á ein og annan hátt millum
annað tað, at ein maður úti á
bygd í Føroyum, sum letur eitt
barn til Havnar í skúla, má rokna
við 200 kr. í minsta lagi at rinda
um mánaðin, meðan tað ikki kostar
tað hálsa niðri í Danmark, ikki
eingang fjórðingin, heldur setta
ella áttandapartin av tí, sum tað
kostar her á landi.

Hetta er eitt dømi aftrat øllum
teim mongu, sum prógva, at her
á landi eru tað einans nakrir rik-
menn og teitta børn sum hava
rætt at liva á livsins sólsíðu, hini
skulu trøla fyri teir ella doyggja
í hungri. Slitast sum hestar fyri
piógv og síðan tveitast burtur, tá
ið giktin ger tey óarbeiðsfær. Eg
segði kastast burtur — ikki kastast
óman. Nei, tað var fyrr í tíðini,
at gomul fólk vórðu rend út av.
Tað er avlagt nú. Men at svelta
ihel er litid mætari ella kanska
verri enn at verða omankastaður.

Eingin sveltar ihel siga tey. Men
kanna eftir hvat inntøku teir hava,
sum liggja umborð í teim gomlu
sluppunum — fyri ikki at talað
um teir arbeiðsleysu.

Men tað var um skúla eg skuldi
skriva hesa ferð. Lat so hitt fara
fyri fyrst.

J. H. Dangjerg.

Aðalfundur.

P/f. Skipafelagið Føroyar heldur
ársaðalfund friggjadagin 31. maj
1946 kl. 8 s. p. í Havnar Klubba
við hesi

dagskrá:

- 1) Frásagn nevndarinnar um
virki í tí farna árinum.
- 2) Framlega av grannskoðaðum
roknskapi og figgarstandi.
- 3) Val av 7 nevndarlimum.
- 4) Val av 2 grannskoðarum
og 1 tiltaksmanni.
- 5) Ymist.

Atgongumerki mugu heintast á
skrivstovu felagsins áðrenn 31.
maj kl. 5 s. p.

NEVNDIN

Tingmál

Verður noktað kommunum at taka
undir við fiskimununum?

Millum ymsar sakir, sum í hesi
eykatingsetu hava verið til við-
gerðar á Løgtingi, var eisini ein
umsókn frá Porkeringum.

Henda umsókn var ein áheitan
frá Porkeris kommunu sum bað
um Tingsins loyvi og ábyrgd til at
taka eitt lán uppá kr. 30.000 til
trolarakeyp.

Th. Petersen var framsøgumaður
og gekk hann harðliga ímóti hesi
umsókn. Við sannari fólkaflokks-
fund manaði hann fram tað ræðu-
liga, at kommunur í Føroyum
skulu koma inn á ta leið, at veita
sinum egnu íbúgvum studning
til framhald av og loysing av livs-
ins átrodskandi spurningum.

Th. Petersen kvetti flott av allar
»illusiónir« um at tað var neyðugt
at 800 íbúgvur í eini sókn nýtt-
ust at hava (2) trolarar.

Ikki lukklugt at ganga hesa so-
cialistisku leið. — Dam hevði jú í
sinum uppskoti »Arbeiði til øll á
sjógv og á landi beroknað 30 trol-
arar til Føroyar — ivaleyst —. Við
tað lagið, sum ein jáltan til Por-
keri færdi við sær, vildi minst 80
trolarar koma til Føroyar. Hetta
var ikki á leið.

Dam tók orðið og vardi hesa
sak við eldhuga. — Einku undur á.

Føroyingar siggja allareidda nú,
hvat hansara, og flokks hansara,
hugsjónir hava ávirkað vinnulivið
í Føroyum.

Hvør hevur skapað vinnuláns-
grunnin? Hvørs eiga »initiatiði«?
Javnaðarmenn. Einans hetta tiltak
frá javnaðarmannasíðu hevur gjørt,
at Føroyum nú eru vissaðar 18
trolarar og 60 størri og minni nú-
tímans veiðufør.

Hugsjónir javnaðarmanna eru við
at umsetast í handling.

Sjón er fyri søgn.

Føroyingar siggja nú klárt mun-
in millum realpolitikk og reakto-
neran køvingarpolitikk.

Umsóknin frá Porkeri varð beind
í nevnd.

Sum framhildið varð av øðrum
javnaðarmanna tingmanni, William
Smith, so eigur henda umsókn
fólksins vilja aftanfyri seg — og
verður hon vónandi framd har-
eftir.

Føroya fólk kennir sína megi í
dag. Tað veitir, gjøgnum stríð og
strev, sitt til okkara felags húsar-
haldið — og hevur tí rættin til at
krevja arbeiði til allar hendur.

LEDIG STILLING

Mandlig Kontorist, helst med
Kendskab til Maskinskrivning, an-
tages straks, eventuelt fra 1. Juni
d. A. Lon efter Kvalifikation.

Skriftlig Ansøgning med even-
tuelle Anbefalinger indsendes til
Færøernes Opbevaringskontor